

OP DE HOOGTE

AUGUSTUS 2026 - NUMMER 206 - JAARGANG 18

St. Jozef Lent

Inhoudsopgave | St. Jozef, Lent | augustus 2026

U kunt in dit nummer lezen over:	op pagina:
Column Michel Hodes: Zomer! (deel 2)	3
Activiteitenrooster augustus St. Jozef	4-5
Omslagfoto	5
Seniorenpastoraat: Een op milieu- en klimaat betrokken kerk	6-7
Prijswinnaars juli	7
Weet u het nog? Het schaep met de 5 pooten	8
Plant van de maand augustus. De hemelsleutel (sedum)	9
Oude ambachten – De ketellapper	10
Nieuwe workshops Zorg met elkaar	11
Van spieker-o-loog tot ambtenaar	12-13
Warm weer? Samen houden we het hoofd koel	14
Het kwartje valt	15
Kent u haar nog? Adele Bloemendaal	16
Hete teer en korte broeken. Toen de zomers nog heet waren	17-18
Boris en opa	18
Gedicht: Mijn oma is al tachtig	19
Kent u deze voorwerpen nog?	20
Al 65 jaar een begrip. De Bemmelse ponymarkt	21
Telefoonnummers St. Jozef	22
Puzzel augustus	23

Colofon

Coördinatie

Liduina, Bommel	Kevin Schuffelers
St. Jozef, Lent	Ria Besselink
Sancta Maria, Huissen	Anita van Wijk
St. Jozef, Gendt	Ria Besselink

Communicatie algemeen	Kevin Schuffelers
Eindredactie	Ria Besselink
Omslagfoto	Ria Besselink

Inleveren kopij

Wanneer	t/m de 9de van de maand
Waar	Liduina Bommel: brievenbus Recreatiezaal St. Jozef, Lent: brievenbus Restaurant Sancta Maria, Huissen: brievenbus Restaurant St. Jozef, Gendt: Receptie
Digitaal	redactieopdehoogte@rijnwaal.nl

Zomer! (deel 2)

Inmiddels is het alweer augustus en hebben we letterlijk hete maanden achter de rug. Een code rood vanwege extreme hitte komt in Nederland maar zelden voor. Daarom zijn we als land niet altijd voorbereid op langdurig hoge temperaturen.

Wat thuis geldt, geldt ook voor onze locaties: het is soms een uitdaging om gebouwen koel te houden.

In het ene gebouw lukt dat gemakkelijker dan in het andere.

Daarbij speelt ook mee dat wij niet van alle gebouwen eigenaar zijn, waardoor aanpassingen niet altijd eenvoudig kunnen worden gerealiseerd.

Toch kunnen we zelf ook veel doen om de warmte zoveel mogelijk buiten te houden en het binnen aangenaam te maken.

Het is bijvoorbeeld verstandig om overdag deuren en ramen gesloten te houden.

We zien nog regelmatig dat alles openstaat, terwijl juist gesloten ramen en deuren helpen om de warmte buiten te houden.

Wanneer het erg warm is, kan het prettig zijn om een koelere ruimte op te zoeken.

Ook eenvoudige maatregelen, zoals een koud voetenbad of een koelsjaal, kunnen voor extra verkoeling zorgen.

Verderop in dit blad vindt u een informatieve poster met praktische tips en adviezen, die u zelf en met uw familie en naasten kunt oppakken, om goed om te gaan met de hitte.

Nu we het toch hebben over familie en naasten: in september starten opnieuw de gratis workshops 'Zorg met elkaar'.

Deze workshops zijn bedoeld om familie, mantelzorgers en andere naasten actief te betrekken bij het wonen en leven op één van onze locaties.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de veranderingen die we in heel Nederland zien.

De zorg verandert en de betrokkenheid van familie en naasten wordt steeds belangrijker.

Samen kunnen we bijdragen aan het welzijn van onze bewoners en cliënten.

Dit past ook bij de gedachte van de in Nederland ontwikkelde Schijf van Vijf voor betrokkenheid, waarin samenwerking tussen bewoners, naasten, vrijwilligers, professionals en de gemeenschap centraal staat.

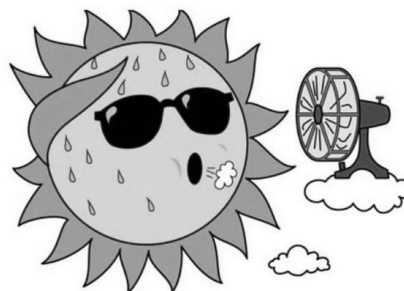
Verderop in dit blad leest u meer over deze nieuwe workshops en hoe u zich kunt aanmelden.

Ik wens u een prettige zomer!

Met vriendelijke groet,

Michel Hodes
Voorzitter Raad van Bestuur

(0481) 470600
www.rijnwaal.nl

Activiteitenrooster Augustus | St. Jozef, Lent

	Datum	Tijd	Activiteit.	Ruimte
Zaterdag	1 Augustus			
Zondag	2 Augustus			
Maandag	3 Augustus	14.30 uur	Klassieke muziek Luisteren met Bert	2 ^{de} Etage in het Dorpsplein
Dinsdag	4 Augustus	14.30 uur	Handwerken	De Gasterij
Woensdag	5 Augustus	10.00 uur	Bibliotheek open	De Gasterij
		10.00 uur	Schilderen	2de Etage in het Dorpsplein
		14.30 uur	Bingo	De Gasterij
Donderdag	6 Augustus			
Vrijdag	7 Augustus	10.00 uur	Schilderen	2de Etage in het Dorpsplein
		14.30 uur	Soos middag	De Gasterij
Zaterdag	8 Augustus			
Zondag	9 Augustus			
Maandag	10 Augustus	14.30 uur	Klassieke muziek Luisteren met Bert	2de Etage in het Dorpsplein
Dinsdag	11 Augustus	14.30 uur	Handwerken	De Gasterij
Woensdag	12 Augustus	10.00 uur	Bibliotheek open	De Gasterij
		10.00 uur	Schilderen	2de Etage in het Dorpsplein
		14.30 uur	Spellenmiddag	De Gasterij
		19.00 uur	Viering in de Kapel	Kapel
Donderdag	13 Augustus	10.30 uur		Kapel
Vrijdag	14 Augustus	10.00 uur	Schilderen	2de Etage in het Dorpsplein
		14.30 uur	Soos middag	De Gasterij
Zaterdag	15 Augustus			
Zondag	16 Augustus			
Maandag	17 Augustus	14.30 uur	Klassieke muziek Luisteren met Bert	2de Etage in het Dorpsplein
Dinsdag	18 Augustus	10.00 uur	Bewegen in de gang	Begane grond
		11.00 uur	Bewegen in de gang	Begane grond
Woensdag	19 Augustus	10.00 uur	Bibliotheek open	De Gasterij
		10.00 uur	Schilderen	2 ^{de} etage
		14.30 uur	Bioscoop middag Sissi deel 2	De Gasterij
Donderdag	20 Augustus	10.30 uur	Gespreksviering	Kapel
Vrijdag	21 Augustus	10.00 uur	Schilderen	2de Etage in het dorpsplein
		14.30 uur	Soos middag	De Gasterij
Zaterdag	22 Augustus			
Zondag	23 Augustus			
Maandag	24 Augustus	14.30 uur	Klassieke muziek Luisteren met Bert	2de Etage in het Dorpsplein
Dinsdag	25 Augustus	14.30 uur	Handwerken & Creatief	De Gasterij

Woensdag	26 Augustus	14.30 uur	Bak activiteit	De Gasterij
Donderdag	27 Augustus	18.00 uur	Gasterij open	De Gasterij
Vrijdag	28 Augustus	14.30 uur	Soosmiddag	De Gasterij
Zaterdag	29 Augustus			
Zondag	30 Augustus			
Maandag	31 Augustus	14.30 uur	Klassieke muziek Luisteren met Bert	2de Etage in het Dorpsplein

Het programma van Augustus kan nog wijzigen.
Bij vragen kunt u terecht bij de medewerkers Welzijn.

ALLE ACTIVITEITEN OP EEN RIJTJE

Omslagfoto: De Linge – het lange water van Lingewaard

De Linge is misschien wel de meest rustige en sfeervolle rivier van onze gemeente.

Bij Doornenburg stroomt zij Lingewaard binnen vanuit het Pannerdensch Kanaal en slingert vervolgens langs onder meer Bemmelen en Haalderen richting Elst, op weg naar de Betuwe. De naam *Lingewaard* is zelfs afgeleid van de Linge: het 'lange water' dat al eeuwenlang het landschap mede vormgeeft. Na haar tocht door de Betuwe stroomt de Linge verder langs onder meer Geldermalsen, Leerdam en Gorinchem. Uiteindelijk mondt de rivier uit in de Merwede, waarna het water via de grote rivieren zijn weg naar de Noordzee vindt.

Seniorenpastoraat:

“Een op milieu- en klimaat betrokken kerk”

Soms lijkt het erop dat de milieuvragen steeds meer op de achtergrond raken. Andere actuele vragen zoals migratie, bestaanszekerheid, woningnood vragen om directe aandacht.

Temeer omdat sommige politieke leiders op wereld- en landelijk niveau de milieuvragen ofwel ontkennen of weg relativeren.

Anderen wijzen duidelijk op de urgentie om nu maatregelen nemen.

Milieu en klimaatvragen raken ons allemaal.

We ervaren wereldwijd de gevolgen van de opwarming van de aarde, hoe gletsjers smelten, hoe de poolkappen afnemen, koralen afsterven en zomertemperaturen problematisch worden.

De milieuvragen raken de mensheid in zijn totaliteit en er zijn op wereld- en landelijk niveau maatregelen genomen maar de vraag is: zijn die afdoende?.

Is er niet meer aandacht nodig en houden de verschillende landen zich wel aan de afspraken zoals gemaakt op Klimaatconferenties om de opwarming van de aarde te bestrijden.

In dit verband is er ook de vraag in hoeverre kerkelijke gemeenschappen hieraan kunnen bijdragen zowel binnen de Katholieke, de Protestantse- en de Oosterse Kerken ook in Oecumenisch Verband.

Binnen de Katholieke kerk vierde men verleden jaar dat het 10 jaar was geleden dat Paus Franciscus zijn beroemde encycliek schreef “Laudato si”.

Hij beschrijft de milieuproblematiek en de gevolgen voor moeder aarde.

Hij wijst op wegen om deze problemen aan te pakken met wetenschappelijk aangetoonde argumenten.

Daarbij is de Bijbelse inspiratie leidend: Dat de mens als onderdeel van de schepping dienstbaar en met zorg dient om te gaan met onze planeet aarde.

Bijzonder is dat Paus Franciscus op deze manier verder uitwerkt waarvoor zijn voorgangers als Paulus VI, Johannes Paulus II en Benedictus XVI, al duidelijk aanzetten gaven.

Zo wijzen zij op de solidariteit met toekomstige generaties.

De aarde is van God en haar vruchten zijn voor iedereen bestemd.

Herhaaldelijk roepen de pausen op tot een ander economisch systeem en hekelen ze de uitwassen van het kapitalisme.

Bijvoorbeeld dat arme landen vaak het slachtoffer zijn van de economische vooruitgang van de rijke landen en vaak het meest heftig de klimaatveranderingen ervaren. Of zoals Paus Leo verleden jaar aangaf dat we ons dienen te realiseren "dat het verwoesten van de natuur niet allen op dezelfde wijze treft: gerechtigheid en vrede met voeten treden betekent dat de armsten, de gemarginaliseerden, de uitgestotenen het ergst getroffen worden."

Daarom een pleidooi voor een nieuwe levensstijl waarin soberheid, matigheid en opoffering centraal staan: een ecologische bekering.

Op deze wijze zien we hoe binnen de kerk al meer dan 50 jaar de milieuvragen aandacht krijgen.

Het is niet alleen een theoretische benadering wanneer we zien hoe in de tijd van Paus Benedictus 2005 -2013 het Vaticaan onder zijn leiding concrete stappen nam: Het aanschaffen van elektrische voertuigen en het installeren van een van Europa's grootste zonneparkinstallaties, wat leidde tot een hoge zonne-energieproductie per hoofd van de bevolking in het Vaticaan.

Met bovendien in 2024 een zonnepark van 430 hectare in een landelijke locatie op zo'n 35 kilometer ten noorden van Rome.

Het gebied ligt geografisch wel in Italië, maar valt onder de soevereiniteit van de Heilige Stoel.

Overtollige elektriciteit die door het zonnepark wordt opgewekt en waar het Vaticaan zelf geen gebruik van maakt, komt ten goede aan de lokale gemeenschap.

Seniorenpastor John Rademakers

Prijswinnaars puzzel juli 2026

De puzzel is gewonnen door:

in Sancta Maria, Huissen:
Mevrouw Smeets
De Bloem - kamer 103

in Liduina, Bommel:
Mevrouw Krevel
Kamer 4

in St. Jozef, Lent:
De heer Tromp
Appartement 5

in St. Jozef, Gendt:
Mevrouw Ebben
Kamer 118

Proficiat en u ontvangt binnenkort uw prijs!

Weet u het nog? 't Schaep met de 5 Pooten

Kent u **'t Schaep met de 5 Pooten** nog?

Voor veel mensen roept alleen de naam al warme herinneringen op.

De gezellige komische televisieserie werd door de **KRO** uitgezonden en groeide uit tot een van de grootste televisieklassiekers van Nederland.

De eerste reeks was te zien in het televisieseizoen **1969-1970**.

In die tijd hadden de meeste Nederlanders slechts twee televisiezenders: **Nederland 1 en Nederland 2**.

Daardoor was een gemiddeld aantal van **ongeveer zes miljoen kijkers** werkelijk ongekend.

Op maandag werd er op school, op het werk en in de buurt volop over de nieuwste aflevering gesproken.

De serie werd geschreven door Eli Asser.

De prachtige muziek was van Harry Bannink.

Samen zorgden zij voor een unieke combinatie van humor, herkenbare verhalen en onvergetelijke liedjes.

De hoofdrollen werden gespeeld door Adèle Bloemendaal, Piet Römer en Leen Jongewaard. Hun personages voelden zo vertrouwd dat veel kijkers het idee hadden zelf aan een tafeltje in het Amsterdamse café te zitten.

De serie leverde verschillende populaire liedjes op die nog steeds bekend zijn.

Wie kent **"We zijn toch op de wereld om mekaar te helpen, nieuwaar?"**, **"Het zal je kind maar wezen"**, **"As je mekaar niet meer vertrouwen kan"** en **"Vissen"** niet?

Veel mensen kunnen de refreinen nog altijd meezingen.

Het grote succes bleef niet onopgemerkt. In **1970** werd *'t Schaep met de 5 Pooten* bekroond met de prestigieuze Gouden Televizier-Ring.

Daarmee kreeg de serie de waardering die zij meer dan verdiende.

Jaren later kreeg de serie een nieuwe versie, waardoor ook jongere generaties kennis konden maken met de gezellige verhalen en de bekende liedjes.

Toch vinden veel liefhebbers dat de oorspronkelijke serie uit **1969** nog altijd de meeste charme heeft.

De warme sfeer, de humor en de onvergetelijke cast maken deze eerste reeks voor velen onovertroffen.

Misschien keek u vroeger ook iedere week uit naar een nieuwe aflevering.

Een kopje koffie erbij, samen op de bank, lachen om de grappen en meezingen met de liedjes.

Het zijn juist die televisieavonden die bij veel mensen mooie herinneringen oproepen.

Plant van de maand augustus: De hemelsleutel (Sedum)

In augustus begint de **hemelsleutel**, ook bekend als **Sedum**, aan zijn mooiste periode.

Terwijl veel zomerbloemen langzaam zijn uitgebloeid, verschijnen aan deze sterke plant grote schermen vol kleine stervormige bloemetjes. De bloemen kleuren zachtroze en veranderen later in het seizoen naar donkerroze en zelfs roodbruin.

Zo zorgt de hemelsleutel nog wekenlang voor kleur in de tuin.

De hemelsleutel is al tientallen jaren een geliefde tuinplant.

Veel mensen kennen hem nog uit de tuin van hun ouders of grootouders.

Hij groeit stevig, wordt ongeveer 40 tot 60 centimeter hoog en heeft dikke, vlezige bladeren waarin hij water opslaat.

Daardoor kan de plant goed tegen droge en warme zomers.

Zelfs als het een tijdje niet regent, blijft hij er vaak fris uitzien.

Niet alleen mensen genieten van de hemelsleutel.

Ook vlinders, bijen en hommels weten de bloemen goed te vinden.

Op een zonnige middag is het een prachtig gezicht om al dat leven rondom de plant te zien.

Daarmee draagt de hemelsleutel ook bij aan een gezonde en levendige tuin.

Een bijzonder kenmerk is dat de plant elk seizoen iets anders laat zien.

In het voorjaar verschijnen de frisgroene bladeren.

In de zomer ontwikkelen zich de bloemschermen en in augustus en september staat de plant volop in bloei.

Zelfs wanneer de bloemen zijn uitgebloeid, blijven de stevige schermen mooi overeind staan.

Met een laagje rijp of sneeuw vormen ze in de winter een sfeervol plaatje.

De hemelsleutel vraagt weinig onderhoud.

Een zonnige plek is het belangrijkste.

In het voorjaar kunnen de oude stengels eenvoudig worden afgeknipt, waarna de plant vanzelf weer nieuwe scheuten maakt.

Wist u dat...

- De hemelsleutel vaak nog steeds **Sedum** wordt genoemd, hoewel de officiële botanische naam tegenwoordig **Hylotelephium** is.
- De plant water opslaat in zijn dikke bladeren en daardoor goed tegen droogte kan.
- Vlinders, bijen en hommels dol zijn op de nectar van de bloemen.
- De bloemschermen ook in de herfst en winter nog decoratief blijven.
- De hemelsleutel ieder jaar opnieuw opkomt en steeds voller wordt.

Misschien staat of stond er wel een hemelsleutel in uw eigen tuin, of herkent u hem uit een park of uit de tuin van familie of vrienden.

Het is zo'n plant die niet om aandacht vraagt, maar die elk jaar opnieuw laat zien hoe mooi de nazomer kan zijn.

Oude ambachten

Oude ambachten zijn traditionele beroepen en handwerken die vaak eeuwenlang op dezelfde manier werden uitgevoerd.

Ze geven een uniek inzicht in het leven van vroeger, toen machines nog geen grote rol speelden.

Alles werd met de hand gedaan, vaak met eenvoudige gereedschappen.

Kennis en technieken werden vaak van generatie op generatie doorgegeven.

Producten waren meestal bedoeld voor lokaal gebruik en gingen lang mee.

Ambachtslieden waren vaak trots op hun werk en leverden maatwerk.

De ketellapper

Het werk van een ketellapper bestond uit het repareren van versleten keukengerei.

Weggooien was echt geen optie!

Dus brachten mensen beschadigd keukengerei zoals potten, pannen en ketels naar de ketellapper.

En... zoals de naam als zegt, lapte hij je pan weer keurig op.

Indertijd waren dergelijke voorwerpen veelal van koper.

Versleten plekken konden opgelapt worden door een stuk metaal, een "lap", over de zwakke plek te solderen met tin.

Koperen ketels zijn van binnen voorzien van een laag tin die verhindert dat het voedsel met het koper in contact komt.

Ook deze laag kon de ketellapper repareren.

De ketellapper was doorgaans een rondreizende zelfstandige, die ook wel ketelboeter of pannenboeter werd genoemd.

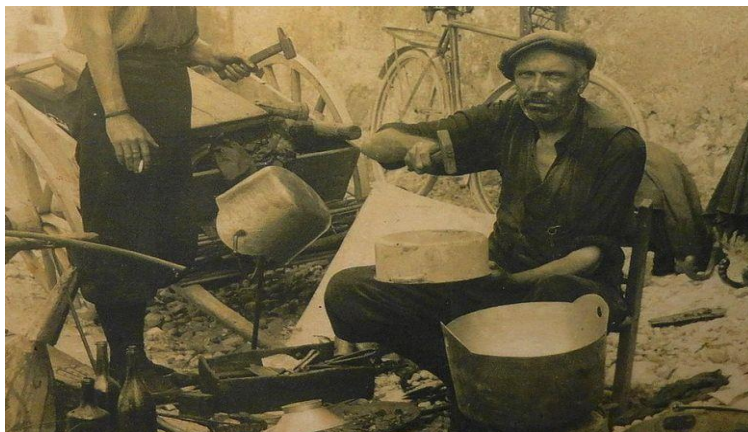
Ook kon je vaak bij 'm terecht voor wat loodgieterswerkzaamheden.

De ketellapper was in ieder geval, net als de voddendoer, de scharenslijper en de schillenboer, altijd onderweg om brood op de plank te krijgen.

Ketellapper is een in Nederland uitgestorven beroep.

Wat ons nog herinnert aan het oude ambacht van ketellapper is dat er nog voldoende mensen met de achternaam 'Ketellapper' rondlopen.

Of wat dacht je van het spreekwoord 'Vloeken als een ketellapper', dat wordt gebruikt als iemand vloekend en tierend tekeergaat.

Nieuwe workshops Zorg met elkaar!

Bij RijnWaal geloven we in de kracht van samenwerking tussen bewoners, familie, mantelzorgers, vrijwilligers en medewerkers.

Door elkaar beter te leren kennen, kennis te delen en samen op te trekken, kunnen we nog beter aansluiten bij wat een bewoner nodig heeft.

Het versterken van deze samenwerking is een belangrijk speerpunt binnen RijnWaal en draagt bij aan de best mogelijke zorg en ondersteuning.

Dit doen wij onder andere via gratis workshops vanuit Zorg met elkaar.

Wat kunt u verwachten?

Tijdens de interactieve workshop gaat u, onder begeleiding van een ervaren trainer uit de zorg, samen aan de slag.

U ontvangt praktische informatie en gaat met andere deelnemers in gesprek over onderwerpen zoals:

- Het behouden van verbinding met uw naaste;
- Omgaan met veranderend gedrag;
- Praktische tips voor bijzondere of lastige situaties;
- Samenwerking tussen familie, vrijwilligers en zorgmedewerkers.

Aan de hand van korte filmpjes worden inspirerende voorbeelden van 'samen doen' besproken.

Daarnaast krijgt u de gelegenheid om te oefenen met enkele eenvoudige basiszorg-handelingen waarmee u uw naaste kunt ondersteunen.

Er is volop ruimte voor het uitwisselen van ervaringen, het delen van kennis en het geven van tips aan elkaar.

Juist deze gesprekken maken de workshop voor veel deelnemers waardevol en herkenbaar.

Data en locaties

16 september | 09.00 – 11.30 uur | Gendt

7 oktober | 09.00 – 11.30 uur | Huissen

11 november | 09.00 – 11.30 uur | Gendt

16 december | 09.00 – 11.30 uur | Huissen

Meld u aan

Bent u naaste, mantelzorger of vrijwilliger van een bewoner van RijnWaal?

Dan bent u van harte welkom bij één van de workshops Zorg met Elkaar.

Aanmelden kan via de website: www.zorgmetelkaar.nl.

Wij hopen u te ontmoeten tijdens één van de workshops.

Van spieker-o-loog tot ambtenaar

Begin jaren tachtig lag de bouwwereld op zijn gat. Het was crisis.

Als afgestudeerd spieker-o-loog betekende dat voor mij dat er simpelweg geen werk was!

Ik belandde al snel in de WW.

En het gekke is, dat als mensen weten *da'j bij de hut lop*, ze je ineens weten te vinden voor een klusje.

Tijdens een verjaardagsfeestje bij een buurtgenoot kwam op het eind van de avond een vrouw gezellig naast me zitten.

Ze keek me met een paar liefdevolle pretoogjes aan en vroeg heel direct:

"Jij bent toch timmerman hè?"

Ik wist dat haar man een baan bij de Gemeente Nijmegen had bij de Sociale Dienst.

Voor een werkloze was het dus *uutkieke geblaoze, want oh wee as ze je snaaien*.

Voordat ik goed en wel iets kon zeggen, kwam ze met de volgende vraag:

"Beun je wel eens?"

Ik verslikte me bijna in mijn biertje. Haar directe aanpak overviel me.

Wat moest ik daar nou op zeggen?

Ze pakte haar tasje en toverde een papiertje tevoorschijn wat ze uit een weekblad had gescheurd.

Daarop stond een afbeelding van een keuken die iemand zelf in elkaar had geknutseld.

"Zou jij zo'n keuken ook kunnen maken?" informeerde ze.

Ik keek nog eens naar het plaatje, nam bedachtzaam een slok van het gerstenat en voelde opeens dat meerdere ogen mijn kant op leken te draaien.

Ik, de 'uitkeringstrekker', was op mijn hoede en antwoordde diplomatiek: "Laat me er een nachtje over slapen en dan kom ik erop terug."

Een paar dagen later ging ik bij haar langs om de situatie ter plekke te bekijken.

Mevrouw stond erbij en liet tussen neus en lippen doorschemeren dat ik 'het niet voor niks hoefde te doen.'

Ze overtuigde me dat mijn *uutkering* niet in gevaar zou komen en dat was voor mij het groene licht om de klus aan te nemen.

Een gouden zet want ik ben er royaal voor beloond.

Het maken van de keuken was een grote uitdaging, maar tot ieders tevredenheid wist ik het kunststukje te klaren.

Later volgde er nog een verrassing.

De echtgenoot van de betreffende vrouw bood me een baan aan als ambtenaar bij de Gemeente Nijmegen.

Aangezien de vooruitzichten in de bouw destijds weinig perspectief boden, greep ik zijn aanbod met beide handen aan. Alles beter dan *thuus lopen*.

Mijn sollicitatie was niet meer dan een formaliteit en ik was dolgelukkig dat ik weer werk had.

En zo vertrok ik in december 1983 op mijn fietske richting Nijmegen voor mijn allereerste werkdag als ambtenaar.

Niet meer in een overall, maar in mooie kleren.

Klokslag 9.00 uur meldde ik me met knikkende knieën bij de balie van de Soos aan de Nijmeegse Mariënborg.

De vriendelijke receptioniste zei dat ik even plaats mocht nemen; er zou zo iemand komen om mij op te halen.

Er verscheen al gauw een leuke jonge dame die uiterst vriendelijk vroeg of ik Willy was.

Als (ex)bouwvakker was ik geen vrouwelijke collega's gewend en mijn wangen kregen een extra kleurtje.

Gelukkig zal mijn hoofd niet zo rood zijn geweest als haar fel gestifte lippen.

"Loop maar met mij mee, dan breng ik je naar de afdeling," zei ze.

Het was een knappe meid en voor kantoorbegrippen droeg ze misschien een iets te kort rokje, maar dat weerhield mij niet om gewillig met haar mee te lopen. Samen liepen we door een lange gang en aan het einde van de gang opende ze een deur. Wat ik zag was een goed gevulde ruimte met bureaus bezaaid met papieren en dossiers. Er hing een bijna plechtige rust. De dame begeleidde me naar het bureau van de chef, een correcte, vriendelijke man. Na een korte kennismaking zei hij: "Zo Willy, nu eerst koffie." Hij nam me mee naar een andere gang, waar een joekel van een koffieautomaat stond. Met een glimlach vertelde hij dat dit een van de cruciale plekken in het gebouw was. Hier werden nieuwtjes gedeeld, afspraken gemaakt en roddeltjes vonden hier hun weg.

De koffie smaakte heerlijk en daarna begon het voorstellingsrondje. Het team van de afdeling waar ik kwam te werken, bestond uit een mix van leuke grieten en een aantal grijze heren die al bijna over de datum waren. Mijn komst werd door de dames dan ook enthousiast ontvangen, al was het maar om het biologische evenwicht enigszins te herstellen. Na heel wat handjes geschud te hebben, kreeg ik mijn werkplek toegewezen.

Vanzelfsprekend bij het raam, want een ambtenaar moet wel *noar buute kunne kieke*. Er stond een mooi bureau voor me klaar, compleet met een eigen telefoon. Was ik vroeger al dolgelukkig als ik bij Pietje van Beek in de Loostraat een balpen mocht kopen, nu kreeg ik een ladenblok tot mijn beschikking die goed gevuld was met allerlei kantoorpullen. Ik was er een beetje beduusd van.

Het hele voorstelcircus duurde tot de middagpauze en daarna kwam mijn eerste opdracht. Een stapel brieven op naam sorteren en vervolgens alfabetisch in de dossiers opbergen. Het was niet zo'n moeilijke klus en om een goede indruk te maken ging ik fanatiek *oan de geng*. Na een goed half uur werd ik door de chef op mijn schouders getikt. Hij was waarschijnlijk verrast door mijn enthousiaste inzet. Om me wat af te remmen, sprak hij de legendarische woorden: "Het hoeft vandaag niet klaar te zijn hoor...!"

Veertig jaar later ging de keuken eruit. Niet slecht voor een keuken die begon met een uitgescheurd velletje uit een tijdschrift. En met een aardige Bemmelse meneer die mij de kans gaf om ambtenaar te worden. Iets waar ik hem nog altijd dankbaar voor ben.

Een inwoner van Gemeente Lingewaard

Warm weer?

Samen houden we het hoofd koel.

Warme zomerdagen zijn fijn, maar kunnen ook gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Vooral ouderen zijn gevoeliger voor uitdroging en oververhitting. RijnWaal neemt daarom extra maatregelen tijdens warme perioden.

Drink voldoende

Drink verspreid over de dag extra water, thee of andere geschikte dranken, ook als u geen dorst heeft.

Houd het koel

Sluit overdag gordijnen of zonwering en ventileer wanneer het buiten afkoelt.

Vermijd de warmte

Blijf tijdens de warmste uren van de dag zoveel mogelijk uit de zon en plan activiteiten in de ochtend of avond.

Let op signalen

Denk aan hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, misselijkheid of verwardheid. Meld klachten direct bij een medewerker.

Samen zorgen we voor elkaar

Bent u familielid of naaste? Help mee door regelmatig contact te hebben, een extra bezoekje te brengen en samen op voldoende drinken te letten. Zo houden we elkaar gezond en veilig tijdens warme dagen.

RijnWaal
ZORGGROEP

Het kwartje valt

In de dagelijkse taal gebruiken we nog geregeld uitdrukkingen en gezegden die een historische achtergrond hebben.

Waar komen deze uitdrukkingen vandaan?

"Nou, eindelijk valt het kwartje!"

We zeggen het nog regelmatig als iemand iets ineens begrijpt.

Maar heeft u zich weleens afgevraagd waar die uitdrukking eigenlijk vandaan komt?

Vroeger was een kwartje een muntje van 25 cent. Dat muntje speelde een belangrijke rol in het dagelijks leven.

Wie wilde bellen vanuit een telefooncel, had vaak een kwartje nodig.

U stopte het muntje in de automaat en pas als de verbinding tot stand kwam, hoorde u het kwartje letterlijk naar beneden vallen.

Dán wist u dat het gesprek kon beginnen.

Van dat eenvoudige geluid ontstond de bekende uitdrukking **"het kwartje valt"**.

Net zoals het muntje uiteindelijk op zijn plaats viel, valt soms ook ineens het besef op zijn plek.

Opeens begrijpt u iets wat eerst nog onduidelijk was.

Iedereen kent wel zo'n moment waarop u denkt: "O, nú snap ik het!"

Voor veel mensen roept het woord *kwartje* mooie herinneringen op.

Even snel naar de telefooncel om naar huis te bellen, altijd zorgen dat u een paar muntjes op zak had en soms ongeduldig wachten tot de verbinding eindelijk tot stand kwam.

Tegenwoordig pakken we onze mobiele telefoon en bellen we met één druk op de knop.

De telefooncel is vrijwel verdwenen en ook het kwartje bestaat al jaren niet meer.

Toch leeft de uitdrukking nog altijd voort.

Jongeren gebruiken hem zelfs regelmatig, terwijl velen van hen nooit een kwartje hebben vastgehouden.

Dat is het mooie van spreekwoorden en uitdrukkingen: ze blijven bestaan, ook als de wereld om ons heen verandert.

Dus de volgende keer dat iemand zegt: "Nu valt het kwartje!", weet u dat die uitspraak teruggaat naar de tijd van de rinkelende telefooncel, het vertrouwde muntje van 25 cent en het zachte tikje waarmee een gesprek kon beginnen.

Sommige uitdrukkingen verdwijnen langzaam, maar deze lijkt nog lang niet uit ons taalgebruik te verdwijnen.

Gelukkig maar, want er zit een mooi stukje geschiedenis achter.

Kent u haar nog? Adèle Bloemendaal

In deze editie van **Op de Hoogte** leest u ook een artikel over de populaire televisieserie **'t Schaep met de 5 Pooten**.

Eén van de sterren van die serie was **Adèle Bloemendaal**.

Met haar opvallende stem, haar gevoel voor humor en haar sprankelende persoonlijkheid groeide zij uit tot één van de meest geliefde artiesten van Nederland.

Adèle Bloemendaal werd op 11 januari 1933 geboren in Amsterdam.

Al op jonge leeftijd wist ze dat ze het toneel op wilde.

Na haar opleiding aan de Amsterdamse Toneelschool speelde ze bij verschillende toneelgezelschappen.

Al snel viel ze op door haar krachtige uitstraling, haar komische timing en haar bijzondere zangstem.

Bij het grote publiek werd zij vooral bekend door haar rol als **Doortje Lefèvre** in **'t Schaep met de 5 Pooten**.

Maar Adèle was veel meer dan alleen Doortje.

In de jaren zestig en zeventig was zij een van de bekendste cabaretières van Nederland.

Ze trad op met scherpe conferences, vrolijke liedjes en veel humor.

Ook bracht ze verschillende grammofoonplaten uit.

Het bekende lied **"Zallemenut (dan mot je je zus maar sturen)"** groeide uit tot een echte klassieker en wordt nog steeds regelmatig gedraaid.

Veel mensen zullen Adèle ook nog herinneren van de beroemde **Bros-reclame** uit de jaren tachtig.

Daarin ligt ze telefonierend in een bubbelbad en zegt ze de inmiddels legendarische woorden: *"Nee, zie je niks van... veel te diep!"*

De vrolijke reclame voor de luchtige chocoladereep werd eindeloos op televisie uitgezonden en haar aanstekelijke lach maakte de commercial onvergetelijk.

Voor veel Nederlanders is het nog altijd één van de meest herkenbare tv-reclames uit die tijd.

Ook op televisie bleef zij jarenlang een vertrouwd gezicht.

Ze speelde gastrollen in verschillende populaire series en was later onder meer te zien in **In de Vlaamsche Pot** en **Het Zonnetje in Huis**.

Daarnaast speelde ze in diverse Nederlandse films en stond ze jarenlang op het toneel.

Haar veelzijdigheid maakte haar tot een van de grootste artiesten van haar generatie.

Wat Adèle zo bijzonder maakte, was dat ze nooit bang was om zichzelf te zijn.

Ze kon mensen laten lachen, ontroeren en soms ook verrassen met haar uitgesproken mening.

Dat maakte haar geliefd bij velen, maar soms ook een beetje eigenwijs.

Juist dat zorgde ervoor dat ze altijd opviel.

Adèle Bloemendaal overleed in 2017, op 84-jarige leeftijd.

Toch leeft haar werk voort.

Voor veel Nederlanders blijft zij de vrouw met de karakteristieke stem, de aanstekelijke humor en de onvergetelijke rollen op televisie en in het theater.

Hete teer en korte broeken. Toen de zomers gewoon nog heet waren.

Weet u nog hoe een hittegolf vroeger rook?

Naar smeltende ijsjes, zonnebrandolie uit zo'n bruine fles en de geur van chloor bij het openluchtzwembad.

Als het in de jaren zeventig dertig graden werd of hoger ging er geen nationaal hitteplan in werking.

Er was geen weerman die met een rode kaart paniek zaaide en we kregen geen hysterische adviezen over 'veel water drinken' alsof we een stel uitgedroogde krenten waren.

Nee, de buurman keek omhoog, veegde met een smerige zakdoek het zweet van zijn voorhoofd en zei: "Tering, wat is het heet."

En dat was het, einde discussie.

We gingen niet dood, we gingen naar buiten en we leefden.

Tegenwoordig leven we in een permanente alarmstatus.

Wordt het een dagje warm, dan rollen de klimaatdrama's over het scherm.

Je mag niet meer genieten van de zon zonder constante berichten over de poolkappen en de ijsberen en als je de barbecue aansteekt, kijken de burens alsof je eigenhandig een kolencentrale in hun tuin gooit.

Wat een gezeik. Wat een paniekaanval.

Wat zou ik graag nog één middag terug willen naar die bloedhete augustusdag in 1976.

Toen airconditioning nog iets was uit Amerikaanse films.

Auto's hadden geen airco, je draaide het raampje handmatig open met zo'n slinger tot je lamme armen had.

Het gevolg was een loeihete wind op je bakkes waardoor het interieur van de Opel Kadett veranderde in een rijdende oven.

Je plakte met je blote bovenbenen vast aan de skai leren bekleding.

Als je uitstapte, trok je een laagje huid mee.

Klagen deed je niet want dat hoorde erbij.

Je handen zaten na het vastpakken van je stuur direct vastgeplakt en daarom hadden we allemaal zo'n schapenwollen stuurhoes om 't stuur heen en dat stond ook vet stoer.

Je moeder stond ondertussen in een bloedhete keuken plastic flessen ranja te vullen.

Geen ijskoud bronwater uit spa, welnee: lauwe exota limonade in een beker die na vijf minuten warm genoeg was om thee in te zetten.

En we dronken het op alsof het champagne uit het Hilton was.

Als kind had je twee doelen op zo'n snikhete dag, de ijscoman en het zwembad.

De ijscoman reed door de straat met zo'n rinkelende bel.

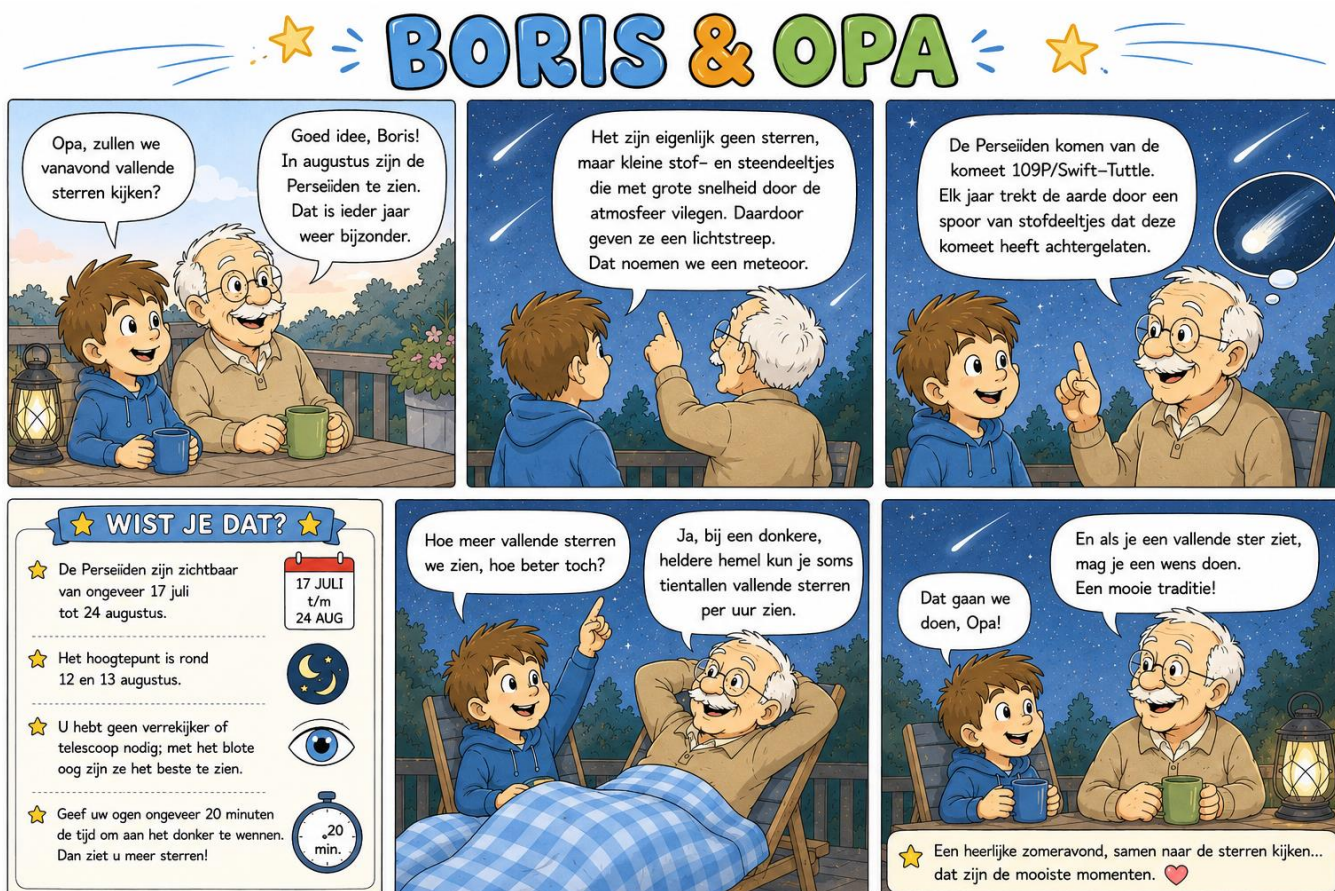
Voor een kwartje kocht je een waterijsje dat sneller smolt dan dat je het op kon likken, waardoor je binnen dertig seconden tot aan je ellebogen onder de plakkende siroop zat. En met de hele buurt naar het zwembad.

Niet in een hippe UV werende zwembroek, maar in een veel te strakke, kletsnatte wollen broek die na drie uur zwemmen zo ver uitrekte dat hij ergens bij je knieën hing.

Niemand bleef binnen zitten met de gordijnen dicht en de ventilator op standje drie. Iedereen zat buiten op een klapstoeltje gewoon voor de deur. De mannen in hun veel te korte broeken, de vrouwen in bloemrijke jurken, wapperend met een Libelle uit de leesmap om nog een beetje koelte te vangen. Als de avond viel en de ergste hitte uit de lucht trok, bleven we buiten tot het donker werd. De straat gaf de warmte van de dag nog af. Je lag in je bed onder alleen een laken, met het raam wijd open, luisterend naar de luidruchtige aangeschoten burens. Verre stemmen van de volwassenen die beneden in de tuin nog een laatste "bakkie" deden. Je voelde je volkomen veilig. De wereld was simpel, de zomer was heet en morgen deden we het gewoon allemaal nog een keer.

Als de zon straks weer brandt trek ik een koud pilsje open, kijk naar de strakblauwe lucht en denk aan vroeger.

Mijn oma is al tachtig...

Mijn oma is al tachtig
maar dat weet ze zelf niet meer.
Ik heb het vaak gezegd
maar ze vergeet het telkens weer.
Als ik haar kom bezoeken
zit ze meestal voor het raam.
Ze kijkt wat glazig naar me
en vraagt: "Wat is nou toch je naam?".
Toch maakt ze het gezellig en zet ze een kop thee.
En informeert naar alles, ze leeft nog met me mee.
We zijn dan met z'n beidjes
en voordat ik het weet,
vergeet ik op zo'n moment vaak
dat zij wat meer vergeet.

Mijn oma is al tachtig
maar dat weet ze zelf niet meer.
Ze zegt ook vaak hetzelfde en herhaalt zich keer op keer.
Ze gooit ook vaak de namen
en dingen door elkaar.
Of kent dan plots m'n vriendje
maar dan die van vorig jaar.
En ik ga met haar wandelen en loop ik zij aan zij
dan praat ze over alles
haar ogen lachen blij.
We zijn dan met z'n beidjes en voordat ik het weet
vergeet ik op zo'n moment vaak
dat zij wat meer vergeet.

Mijn oma is al tachtig
maar dat weet ze zelf niet meer.
En als je vraagt hoe oud ze is, dan lacht ze steeds maar weer.
Ze kon het niet meer redden
in haar eentje in d'r flat.
Nu zit ze hier met velen
in haar kamer op d'r bed.
Ik ga dan met haar wandelen
dat vindt ze nog steeds fijn.
Want ook een keertje buitenlucht
dat moet verfrissend zijn.
We zijn dan met z'n beidjes en wat ik zeker weet
is dat ik die momenten
met oma nooit vergeet.

Kent u deze voorwerpen nog?

Vroeger waren ze in bijna ieder huishouden te vinden.
Tegenwoordig zie je ze vooral nog in musea of op zolder.

Herkent u ze allemaal?

1 Wasbord

Voordat de wasmachine zijn intrede deed, werd kleding met de hand gewassen op een geribbeld wasbord. Een flinke klus, vooral voor grote gezinnen!

2 Petroleumstel

Een kooktoestel dat brandde op petroleum. Handig voor het bereiden van maaltijden toen aardgas nog niet overal beschikbaar was.

3 Handboor

Met de hand aangedreven gereedschap om gaten te boren in hout. Het vergde wat spierkracht, maar werkte verrassend nauwkeurig.

4 Kroontjespen

Schoolkinderen leerden vroeger schrijven met een kroontjespen en een inktpotje. Een mooie schrijfletter maken was een hele kunst.

5 Kolenkit

Een metalen emmer waarmee kolen van de schuur naar de kachel werden gebracht. In de winter was hij dagelijks in gebruik.

6 Stoof

Een houten voetstoof met daarin een potje met gloeiende kooltjes. Zo bleven de voeten warm tijdens koude dagen.

7 Koffiemolen

Voordat gemalen koffie vanzelfsprekend was, werden koffiebonen vers gemalen in een handmatige koffiemolen.

8 Telefoon met draaischijf

Voor elk cijfer moest de schijf worden rondgedraaid. Wie herinnert zich nog het ratelende geluid van het teruglopen?

Wist u dat? Van deze acht voorwerpen zijn de kroontjespen, koffiemolen en draaischijftelefoon tegenwoordig weer geliefde verzamelobjecten!

Hoeveel van deze voorwerpen hebt u zelf nog gebruikt?

Al ruim 65 jaar een begrip: de Bemmelse Ponymarkt

Als je in Bommel over augustus praat, denken veel mensen meteen aan de ponymarkt. Al generaties lang is dit een van de bekendste evenementen van Lingewaard. Voor veel inwoners is het meer dan een markt: het is een stukje jeugd, traditie en gezelligheid.

De geschiedenis begint al veel eerder dan de eerste ponymarkt.

Rond 1920 haalde de familie Nas uit Bommel de eerste Shetlandpony's vanuit Engeland naar Nederland.

Deze sterke, kleine pony's werden veel gebruikt in de tuinbouw en namen vaak de plaats in van de trekhond.

De handel groeide snel en Bommel werd een belangrijk centrum voor ponyhandel.

Daarom ontstond in 1958 een bijzonder idee.

De VVV van Bommel organiseerde de allereerste ponymarkt van Nederland, speciaal voor pony's.

Dat was uniek, want op de bestaande paardenmarkten stonden pony's meestal ergens achteraan.

De eerste markt bleek meteen een groot succes en al snel werd besloten er een jaarlijkse traditie van te maken.

In de jaren die volgden kwamen duizenden pony's naar Bommel.

Handelaren uit binnen- en buitenland trokken naar het dorp om dieren te kopen en te verkopen.

Op drukke jaren werden zelfs meer dan 2.000 pony's aangevoerd.

Voor de inwoners was het een feestdag.

Al vroeg in de ochtend stonden de dieren keurig aan lange touwen opgesteld, terwijl de geur van oliebollen, poffertjes en versgebakken vis door het centrum trok.

Tegenwoordig is de ponymarkt kleiner dan vroeger, maar de sfeer is gebleven.

Naast de ponyhandel zijn er een grote jaarmarkt, de kermis en op dinsdag de spectaculaire kortebaandraverij.

Samen vormen zij de bekende **Bemmelse Paardendagen**, die ieder jaar duizenden bezoekers trekken.

Wist u trouwens dat ook **Gendt** een lange traditie kent op het gebied van paardenmarkten?

Al in de middeleeuwen werd daar een paardenmarkt gehouden.

Daarmee heeft Gendt een van de oudste paardentradities van de streek, terwijl Bommel later landelijke bekendheid kreeg met de eerste speciale ponymarkt van Nederland.

Wie tegenwoordig over de Markt of door de Loostraat wandelt, ziet nog altijd herinneringen aan deze bijzondere geschiedenis.

Verschillende ponybeelden in het dorp houden de herinnering levend aan een traditie waar Bommel trots op mag zijn.

En wie de ponymarkt ooit heeft bezocht, weet dat sommige tradities nooit echt verdwijnen.

Dit jaar (2026) zijn de data:

- **Bommel**
 - **Maandag 10 augustus 2026 – Ponymarkt en Jaarmarkt (braderie).** De ponymarkt begint al om **05.30 uur** en de braderie start om 09.00 uur.
 - **Dinsdag 11 augustus 2026 – Kortebaandraverij** als vervolg op de Bemmelse Paardendagen.
- **Gendt**
 - **Dinsdag 25 augustus 2026 – Paarden- en ponykeuring**, als onderdeel van de Gendtse Kermis. Dit is dus geen ponymarkt zoals in Bommel, maar een **keuring** van paarden en pony's, met aansluitend onder meer een versier-je-ponywedstrijd.

Telefoonnummers St. Jozef, Lent

Als elke seconde telt....	112
Huisartsenpraktijk Thermion: Spoed - afspraak - informatie Avonddienst - nachtdienst - weekenddienst	(024)-2082020 (024)-3523579
Apotheek de Waal	(024)-2036694
Politie, bureau Lent	0900 88 44
R.K. Parochie H. Maria Magdalena, Bemmelen Secretariaat	(0481) 45 13 71
Pastorale Wacht voor Ziekenzalving en Uitvaarten	(0481) 757 775
Pastorie N.H. Kerk	(0481) 48 14 57
Huize St. Jozef te Lent	(024) 381 36 00
Klantenservicebureau RijnWaal Zorggroep	(0481) 47 06 60
Centrale Cliëntenraad RijnWaal Zorggroep	(0481) 47 06 60
Vertrouwensarts: H.J. Schers	(024)-2082020
Tandartspraktijk Lent	(024) 323 00 30
Caritas	<u>Caritaslent@gmail.com</u>
Diaconie	(024) 323 43 45
Seniorenpastoraat en Vertrouwenspersoon: Drs. John Rademakers	(0481) 48 15 97 06 49 40 89 65
Het seniorennetwerk (SWON)	(024) 365 01 90
Regiotaxi WMO Vervoer Avan <i>Reserveren liefst ruim 4 uur van tevoren Bij korter voor vertrek reserveren geldt een toeslag</i>	088-2004100
Zonnebloem, afdeling Lent: Voorzitter A. Pennings	(024) 3578838 <u>a.a.pennings@kpnmail.nl</u>
Bel & Herstellij	14 024
Dienst Sociale Zaken	(024) 329 92 22
Geestelijk verzorger Ellen Tijmes	(0481) 47 06 00

Woordzoeker

Zoek de woorden uit de lijst op in de woordzoeker en streep ze door.
De letters kunnen meer dan een keer gebruikt worden. Als je de letters die overblijven achter elkaar zet, lees je de oplossing van de puzzel.

DOKTER

DOPEN

HAREN

HOERA

INKTVIS

KIEZEN

KLIMAAT

NOEMEN

NOOIT

OPNIEUW

POES

POTLOOD

PRETJE

PROP

REGENEN

RICHTEN

SCHOTEL

SNOEPJE

STEKELS

TOMATEN

VLOK

WANNEER

WIMPERS

ZAKLAMP

ZEEHOND

W	I	M	P	E	R	S	P	H					
I	S	S	L	E	K	E	T	S	A	P			
N	N	C	D	N	O	H	E	E	Z	R	O		
K	O	R	H	W	U	E	I	N	P	O	E	S	
T	E	I	O	O	R	P	P	N	N	P	P	N	
V	P	C	E	E	T	E	O	R	M	A	E	E	
I	J	H	R	N	T	E	T	A	E	T	W	N	
S	E	T	A	A	M	I	L	K	A	T	E	E	
		N	E	Z	E	I	K	O	M	O	P	J	G
			N	N	K	A	L	O	O	O	D	A	E
				Z	V	T	D	D	N	S	T	R	

Mevrouw/Meneer:.....

Kamer/appartement:.....

Oplossing:.....

De oplossing kunt u t/m de 9de van deze maand inleveren bij:

Sancta Maria, Huissen: in de bus van "Op de Hoogte" in de ontmoetingsruimte

Liduina, Bemmelen: in de ideeënbus in de recreatiezaal

St. Jozef, Lent: in de rode brievenbus van "Op de Hoogte" bij het restaurant

St. Jozef, Gendt: afgeven bij de receptie

U BENT WEER OP DE HOOGTE!

St Jozef Gendt
Kloosterplein 4
6691 CX Gendt
0481 421338

St. Jozef Lent
Lentse Schoolstraat 29
6663 CP Lent
024-3813600

Liduina
Gouden Appel 120
6681 WP Bommel
0481-470600

Sancta Maria
Helmichstraat 22 - 26
6851 CC Huissen
026-3263300